

Механізм інвестування експортно-орієнтованих високотехнологічних галузей економіки України

Олександр Сімаков,

*аспірант кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: simakovo0@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0003-7618-327X*

У найближчі десятиліття Україна вирішуватиме завдання масштабної повоєнної відбудови. Повноцінно впоратися з цим завданням лише за рахунок допомоги від міжнародних кредиторів чи внутрішніх інвестицій не вдасться. Грошові надходження від донорів зможуть створити передумови у вигляді необхідної інфраструктури для подальшого економічного зростання. Але цього буде не достатньо для структурної трансформації економіки.

Метою роботи є формування теоретико-методичних та практичних пропозицій щодо механізму інвестування експортно-орієнтованих технологічних секторів України.

Важливо готувати підґрунтя та шукати шляхи вдосконалення процесу подальшого інвестування в Україну для забезпечення економічного зростання в довгостроковій перспективі. Цього можна досягти завдяки розширенню пулу існуючих міжнародних партнерів та інвестуванню в галузі, які генерують додану вартість та надходження валютної виручки, що є вищими, ніж в традиційних сировинних галузях економіки України.

Як показують дослідження, інвестиції самі по собі можуть мати не тільки позитивні ефекти. Г. Хансон приходить до висновку, що позитивних ефектів від інвестування може бути навіть менше, ніж негативних, бо можуть бути витіснені існуючі підприємства та цілі галузі, що матиме негативний вплив на економічний розвиток. Р. Ліпсі робить висновок, що позитивні ефекти присутні, але немає послідовного сталого зв'язку між обсягами інвестицій та економічним зростанням. Потенційний позитивний або негативний вплив на економіку залежить від сектора, в який здійснюються інвестиції. А. Хіршман стверджував, що позитивний вплив інвестицій в сфері сільського господарства та видобутку є обмеженим. Отже, акцентується, що доцільно стимулювати інвестування в стратегічно важливі для стійкого економічного зростання галузі, а не лише в ті сектори, які є привабливими з точки зору інвестора.

Наукова проблематика теми зумовлена відсутністю ефективно працюючого механізму інвестування в пріоритетні високотехнологічні галузі, в якому були б задіяні державні, приватні, громадські, локальні і міжнародні учасники і який спрямований на генерацію валютної виручки. Опитування європейських президентів декількох транснаціональних корпорацій показало, що програма державної підтримки інвестиційних проєктів із значними інвестиціями, що представлена в Законі України №1116 від 09.08.2023, не є тим механізмом, через який вони були б готові розглядати Україну в якості об'єкта інвестування. Більше

того, є країни, що пропонують гірші програми підтримки, меншу ресурсну базу, але які потрапили в перелік потенційних кандидатів для інвестування.

Основні результати дослідження полягають в тому, що:

1) високотехнологічні галузі, які орієнтовані на експорт виробленої продукції та послуг, дають вищий мультиплікативний ефект, ніж сировинні сектори;

2) для інвестування технологічних галузей України не достатньо впровадити програму державної підтримки, забезпечити доступ до ресурсної бази та інфраструктури, але й необхідно гарантувати рівний доступ до об'ємного ринку збуту для всіх учасників ринку.

Таким чином, можна зробити висновок, що існуючі теорії інвестування зможуть бути доповнені аспектами інвестування високотехнологічних експортно-орієнтованих галузей. Вплив цих галузей на економічний розвиток буде вперше оцінено шляхом розрахунку та порівняння мультиплікаторів, а також з'явиться механізм залучення інвестицій у високотехнологічні експортно-орієнтовані сектори із практичним значенням для розвитку галузей водневої та іншої альтернативної енергетики, напівпровідників, ВПК, літій-іонних технологій, біотехнологій.

Ключові слова: інвестування; експортно-орієнтовані галузі; механізм; високотехнологічний сектор; економічний розвиток.

Список використаних джерел

1. *Blomstrom, M., R. Lipsey and M. Zegan. What explains developing country growth? NBER Working Paper №4132. National Bureau for Economic Research, Cambridge, 1994.*
2. *Hanson, G. Should Countries Promote Foreign Direct Investment? Discussion papers from the United Nations Conference on Trade and Development, 2001.*
3. *Hirschman, A.O. The Strategy of Economic Development. Yale University Press, 1958.*
4. *Lipsey R. Home and Host Country Effects of FDI. Lidingö, 2002.*